Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0139

Rezerva za stabilnost trga za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 29. aprila 2026, o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Sklepa (EU) 2015/1814 glede rezerve za stabilnost trga za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje (COM(2025)0738 – C10-0320/2025 – 2025/0380(COD))[1]

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

[1] Zadeva je bila v skladu s četrtim pododstavkom člena 60(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A10-0098/2026).

Sprememba 1
Predlog sklepa
Uvodna izjava 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	(1a) Evropski svet je v sklepih z dne 12. decembra 2019 podprl cilj, da Unija skladno s cilji Pariškega sporazuma do leta 2050 postane podnebno nevtralna.

Sprememba 2
Predlog sklepa
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(3) Analiza pričakovanega delovanja rezerve ob upoštevanju nedavnih informacij kaže, da bi ciljno usmerjene spremembe nekaterih parametrov prispevale k izboljšanju predvidljivosti trga in stabilnosti gibanja cen v prvih letih novega sistema.	(3) Analiza pričakovanega delovanja rezerve ob upoštevanju nedavnih informacij kaže, da bi ciljno usmerjene spremembe nekaterih parametrov prispevale k izboljšanju predvidljivosti trga in stabilnosti gibanja cen v prvih letih novega sistema. ***Da te spremembe ne bi ovirale prizadevanj Unije za razogljičenje, so potrebni nadaljnji ukrepi držav članic. Po navedbah Evropske centralne banke so zelene naložbe v Uniji še vedno pod ravnjo, ki bi bila potrebna za uresničitev cilja glede razogljičenja za leto 2030. Zato morajo biti države članice še naprej pozorne na tveganje vrzeli v zelenem financiranju.***

Sprememba 3
Predlog sklepa
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	(3a) Izvajanje sistema trgovanja z emisijami za

stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje morajo spremljati dopolnilni ukrepi za razogljičenje, s katerimi se lahko najučinkoviteje pomaga gospodinjstvom zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv in tako ublaži učinek ETS2 na potrošnike glede na to, da je povpraševanje po gorivu v stavbnem in prometnem sektorju kratkoročno pretežno neelastično. Države članice morajo prihodke od prodaje pravic na dražbi uporabiti za namene v skladu s členom 30d(6) Direktive 2003/87/ES, pri čemer dajo prednost dejavnostim, ki lahko prispevajo k obravnavi socialnih vidikov trgovanja z emisijami v okviru ETS2. Zato bi bilo primerno, da države članice prihodke od prodaje pravic, sproščenih iz rezerve, na dražbi uporabijo za dopolnitev svojih socialnih načrtov za podnebje. Enako pomembno je, da Komisija svojo analizo končnih posodobljenih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov dopolni tako, da za vsako državo članico opredeli sektorske ukrepe za razogljičenje in boljšo uporabo prihodkov iz ETS, ki bi lahko pripomogli k zmanjšanju povpraševanja po pravicah ETS2. Pomembno je tudi okrepiti instrument EIB za predhodno financiranje in razmisliti o dodatnih ukrepih za povečanje proračuna Socialnega sklada za podnebje, da se gospodinjstvom zagotovi pravočasna finančna podpora na ravni, ki odraža razvoj cen

	ETS2. Komisija mora razmisliti o podaljšanju trajanja Socialnega sklada za podnebje.

Sprememba 4
Predlog sklepa
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(4) Da bi povečali dolgoročno predvidljivost trga, bi morale pravice, vključene v rezervo za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje, ki niso bile sproščene, ostati veljavne tudi ***po*** 31. ***decembru 2030***.	(4) Da bi povečali dolgoročno predvidljivost trga, bi morale pravice, vključene v rezervo za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje, ki niso bile sproščene, ostati veljavne ***do 31. decembra 2033, deloma pa*** tudi ***do*** 31. ***decembra 2035. Komisija bi morala v štirih letih po začetku delovanja ETS2 izvesti oceno učinka, vključno z oceno distribucijskega učinka, ter oceno okoljskega, socialnega in gospodarskega učinka preostalih pravic v rezervi.***

Sprememba 5
Predlog sklepa
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(6) Za nadaljnje izboljšanje njegove odzivnosti na neupravičena nihanja cen in povečanje predvidljivosti trga bi bilo treba skrbno okrepiti mehanizem za krepitev stabilnosti cen v prvih treh letih sistema trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje. To bi lahko vključevalo sprostitev večje količine pravic na trgu. Če se ukrep uporabi dvakrat v istem 12-mesečnem obdobju, bi bilo treba dodatno sproščanje izvesti	(6) Za nadaljnje izboljšanje njegove odzivnosti na neupravičena nihanja cen in povečanje predvidljivosti trga bi bilo treba skrbno okrepiti mehanizem za krepitev stabilnosti cen v prvih treh letih sistema trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje. To bi lahko vključevalo sprostitev večje količine pravic na trgu ***brez odlašanja***. Če se ukrep uporabi dvakrat v istem 12-mesečnem obdobju, bi bilo treba dodatno

dvakrat.	sproščanje izvesti dvakrat.
Sprememba 6 **Predlog sklepa** **Uvodna izjava 6 a (novo)**	
Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	(6a) Previsoke cene pravic v sistemu trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje bi lahko nesorazmerno vplivale tudi na ranljiva gospodinjstva, pretirana nihanja cen pa se morda ne bodo zgodila samo dvakrat letno. V okviru pregleda Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta je bistveno, da se preučijo nadaljnji socialni zaščitni ukrepi, in morda bi bilo primerno, da Komisija razmisli o močnejših instrumentih za omejevanje cen, da se zagotovi dolgoročna stabilnost cen. V zvezi s tem bi lahko Komisija razmislila o seznamu možnosti, kot sta okrepitev in podaljšanje mehanizma za primer pretiranega zvišanja cen v višini 45 EUR, določenega v cenah iz leta 2026, po 31. decembru 2029 ter ustrezna prilagoditev rezerve za stabilnost trga, vključno s pogostostjo in obsegom sprostitev pravic ter količino v rezervi, po potrebi z oceno izvedljivosti možnosti, da se državam članicam z odstopanjem dovoli začasna neuporaba sistema za stanovanjske stavbe, če dokažejo, da lahko cilje porazdelitve prizadevanj dosežejo z uvedbo drugih

	ukrepov, in če so Direktivo (EU) 2024/1275 Evropskega parlamenta in Sveta prenesle v nacionalno pravo, s čimer bi zagotovile možnost, da se prihodki iz trgovanja z emisijami uporabijo za neposredno podporo, kot so podnebne dividende, ne da bi jim bilo treba dokazati pozitiven vpliv na okolje ali uvesti druge ukrepe za zmanjšanje stroškov, ki se prenašajo na ranljiva gospodinjstva. Komisija mora do 1. marca 2027 ustrezno oceniti te možnosti z vidika njihovih socialnih in okoljskih učinkov, hkrati pa poskrbeti, da ne bodo škodovale doseganju podnebnih ciljev Unije, kot so določeni v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta.

Sprememba 7
Predlog sklepa
Uvodna izjava 6 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	(6b) Po reviziji rezerve za stabilnost trga iz tega sklepa o spremembi bi bilo primerno, da bi Komisija izvedla oceno učinka sistema trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje, da bi ocenila njegov socialni učinek in učinek na doseganje podnebnih ciljev, pa tudi oceno porazdelitvenega učinka števila ranljivih gospodinjstev, za katera je bila do navedenega datuma dana na voljo podpora iz Socialnega sklada za podnebje in instrumenta EIB za predhodno

	financiranje, po možnosti vključno z razčlenitvijo po vrsti geografskega območja, porazdelitvi dohodka in spolu, pri čemer je treba razmisliti tudi o dodatnih ukrepih za zagotovitev okoljske celovitosti in socialne pravičnosti v okviru ETS2.

Sprememba 8
Predlog sklepa
Člen 1 – odstavek 1 – točka 1
Sklep (EU) 2015/1814
Člen 1a – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
(1) v odstavku 3 se drugi stavek ***črta;***	(1) v odstavku 3 se drugi stavek ***nadomesti z naslednjim:*** ***„Od 1. januarja 2034 50 % pravic iz navedenega pododstavka, ki niso bile sproščene iz rezerve, preneha veljati. Od 1. januarja 2036 preostale pravice iz navedenega pododstavka, ki niso bile sproščene iz rezerve, prenehajo veljati.“;***

Sprememba 9
Predlog sklepa
Člen 1 – odstavek 1 – točka 4 a (novo)
Sklep (EU) 2015/1814
Člen 1 a – odstavek 7

Veljavno besedilo	*Sprememba*
	(4a) v odstavku 7 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:
Količine, ki se sprostijo iz rezerve, se enakomerno porazdelijo v obdobju treh mesecev, ki se začne najpozneje ***dva meseca*** po datumu, ko so bili izpolnjeni pogoji v skladu z njihovo objavo v Uradnem listu Evropske unije	„Količine, ki se sprostijo iz rezerve, se enakomerno porazdelijo v obdobju treh mesecev, ki se začne najpozneje ***30 dni*** po datumu, ko so bili izpolnjeni pogoji v skladu z njihovo objavo v Uradnem listu

na podlagi člena 30h(8) Direktive 2003/87/ES.	Evropske unije na podlagi člena 30h(8) Direktive 2003/87/ES.“

Sprememba 10
Predlog sklepa
Člen 1 a (novo)
Sklep (EU) 2015/1814
Člen 3 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Sprememba*
	Člen 1a
	V členu 3 Sklepa (EU) 2015/1814 se doda naslednji odstavek:
	„Komisija v štirih letih od začetka delovanja trgovanja z emisijami za stavbni sektor, sektor cestnega prometa in dodatne sektorje iz poglavja IVa Direktive 2003/87/ES izvede oceno učinka, vključno z oceno porazdelitvenega učinka, in oceno okoljskega, socialnega in gospodarskega učinka preostalih pravic v rezervi na podlagi člena 1a tega sklepa ter določi, ali je ustrezno delno ali v celoti razveljaviti te pravice. Poročilu se lahko po potrebi priloži zakonodajni predlog.“